

TRAJECT 'INSPIRERENDE LEESOMGEVING OP SCHOOL'

REGLEMENT

1. Context van het project

Naar aanleiding van het PIRLS onderzoek (2017) werd door het Comité van Ministers van de Taalunie een Vlaams-Nederlandse **Taalraad Begrijpend Lezen** opgestart. Eind 2018 leverde dit orgaan een eindrapport af met aanbevelingen om het begrijpend lezen in de Vlaamse en Nederlandse scholen te verbeteren. In het rapport wordt nadrukkelijk aanbevolen om op school meer op leesplezier en leesmotivatie in te zetten.

Iedereen Leest, de referentieorganisatie rond lezen en leesbevordering in Vlaanderen, werd door de bevoegde Vlaamse minister van onderwijs uitgenodigd om een proefproject rond deze aanbeveling op te zetten. Deze actie heeft ook tot doel om de samenwerking tussen onderwijs en cultuur te versterken. Iedereen Leest is partner van CANON Cultuurcel (Departement Onderwijs en Vorming). Samen organiseren zij het netwerk 'Lezen op school' en werken samen rond lezen, literatuur en cultuureducatie.

2. Wie kan zich kandidaat stellen?

A. Elke kleuter- en lagere school, gewoon en buitengewoon, uit Vlaanderen en het Nederlandstalig onderwijs uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

B. Maximum 20 scholen kunnen deelnemen aan het project. Scholen kunnen tot vrijdag 5 april hun kandidatuur indienen via een [online formulier](#).

C. Selectiecriteria

Het belangrijkste criterium voor selectie is de motivatie van de school om verder te werken aan of te starten met het realiseren van een inspirerende leesomgeving in de klas en op school. Daarnaast zal een evenwicht worden nagestreefd op vlak van spreiding (Vlaanderen en Brussel Hoofdstedelijk Gewest), ligging (stedelijke en landelijke context), onderwijsniveau (kleuter, lager, gewoon en buitengewoon), onderwijsaanbieders, SES-indicatie.

1. Motivatie

Kandidaatscholen dienen een **motivatie** in.

De motivatieverklaring geeft de jury inzicht in de beweegredenen van de school voor deelname. De school schetst kort een waarheidsgetrouw beeld van de schoolvisie op lezen, leesplezier, en de vertaling daarvan in de praktijk. Drempels, problemen alsook prioriteiten (op vlak van leesbeleid) worden benoemd.

2. Formele criteria

Kandidaatscholen vullen een **fiche** in met een **aantal basisgegevens**: onderwijsvormen, onderwijsnet, pedagogische begeleidingsdienst, grootte van de school, contactgegevens en ligging.

3. Engagementsverklaring

Kandidaatscholen verklaren zich akkoord met de instapvoorwaarden, engageren zich voor de doelstellingen en **nemen deel aan het uitgestippelde traject (van begin tot einde)** zoals verder in detail uitgelegd.

3. Wanneer loopt het project?

We starten in het lopende schooljaar 2018-19 op **vrijdag 3 mei** met een gezamenlijke kick-off, met een inspiratiedag in Art Basics For Children vzw in Brussel. We eindigen eind januari 2020.

4. Verloop van het project

Vrijdag 5 april: laatste dag kandidaatstelling deelname

Maandag 15 april: bekendmaking deelnemende scholen

Vrijdag 3 mei: kick-off (inspiratie) dag in ABC, Brussel

Woensdag 5 juni: Netwerkdag *Lezen op school*, CC Deurne

Oktober (dag en locatie nog te bepalen): Netwerkdag *Lezen op School*

September - december: een medewerker van Iedereen Leest komt langs op school voor advies op maat.

Januari: slotdag (ervaringsuitwisseling en evaluatie door deelnemers, datum en locatie in overleg te bepalen)

5. Doelstellingen van het piloottraject

- De deelnemende scholen maken werk van een inspirerende leesomgeving in elke klas en op hun school.
- Het schoolteam heeft inzicht in de bouwstenen van een rijke leesomgeving.
- Het schoolteam is overtuigd van het belang en rol van leesmotivatie en leesplezier voor het bereiken van een betere leesvaardigheid van de leerlingen.
- De school heeft de samenwerking met de lokale bibliotheek verstevigd en geoptimaliseerd (indien dit nog niet het geval was).
- Boeken krijgen een plaats in de lessen. Leerkrachten zijn meer vertrouwd geraakt met educatieve werkvormen om met boeken te werken in de klas en leerlingen worden aangemoedigd om meer te lezen en te praten over boeken, en krijgen daar tijd en ruimte voor.

6. Welk engagement wordt verwacht van de deelnemers?

Wie deelneemt, verklaart zich akkoord met bovenstaande doelstellingen en de instapvoorwaarden en engageert zich om het hele traject te doorlopen.

Dit engagement bestaat uit:

- a. De aanvraag om deel te nemen aan het project wordt gedragen door het volledige schoolteam. De directie ondertekent de aanvraag.
- b. Je stelt een werkgroep samen die het project opvolgt op school. Minstens drie medewerkers maken deel uit van de werkgroep (minstens zes voor scholen met meer dan 250 leerlingen).
- c. Je stelt een vaste contactpersoon/aanspreekpunt voor Iedereen Leest aan tijdens de duurtijd van het traject.
- d. Minstens twee leden van de werkgroep participeren aan het start- en slotmoment. Ook de aanwezigheid van de directie wordt gevraagd.
- e. Deelname aan het netwerk 'Lezen op school' (zie Cultuurkuur, <https://www.cultuurkuur.be/>).
- f. Bereid zijn om opdrachten in functie van het realiseren van een stimulerende leesomgeving uit te voeren en mee na te denken over mogelijkheden en kansen in functie van de schoolspecifieke context. Deze opdrachten kunnen bijv. zijn: beeldverslag maken over het huidige boekenaanbod en de leeshoeken, oefenkansen zoeken na vormingsmomenten over werken met boeken in de klas, samen met de leerlingen nadenken over de mogelijkheden voor het inrichten van een leesplek, gebruik maken van aangereikte instrumenten en websites ...
- g. De mogelijkheden van samenwerking met de lokale bibliotheek en boekhandel, samen met Iedereen Leest en alle betrokkenen, verkennen. Waar mogelijk en nodig de banden tussen school en bibliotheek structureel maken en verstevigen.
- h. Maximaal op zoek gaan naar mogelijkheden om op informele en formele momenten, zoals personeelsvergaderingen of pedagogische studiedagen (de voortgang van) het project te agenderen en tijd te maken voor visie- en praktijkvorming rond het werken aan een inspirerende leesomgeving en een leesplezierbeleid, zowel tijdens als na afloop van het traject.
- i. Het boekenpakket in overleg met Iedereen Leest samenstellen (op basis van inspiratielijsten die Iedereen Leest aanreikt), de boeken vervolgens aantrekkelijk, zichtbaar presenteren en inzetten op meer lees- en praattijd over boeken in de klas.
- j. Bereid zijn om mee te werken aan de monitoring en evaluatie van het project.
- k. De school geeft toestemming aan Iedereen Leest om het project te documenteren (via verslag, foto's, filmmateriaal) en te delen met het bredere werkveld via de website van Iedereen leest en Cultuurkuur (CANON Cultuurcel) zodat de opgedane ervaring ook andere scholen kan inspireren. Voor het maken van foto's en filmopnames vraagt de school toestemming aan de ouders.

7. Wat biedt Iedereen Leest aan?

- a. Advies bij de samenstelling van het boekenpakket per graad (van kleuter tot zesde leerjaar). Het betreft gemiddeld 120 à 150 boeken per school. Afspraken rond de bestel- en leverwijze worden in onderling overleg bepaald. De waarde van het boekenpakket is circa 2.500 euro. De school draagt hier geen kosten.
- b. De organisatie van een gezamenlijke startdag in een inspirerende leesomgeving met informatie en vorming rond het scheppen van een stimulerende leesomgeving op school, op basis van onderzoek en inspiratie rond leesmotivatie en leesplezier. Ook een uitgebreide kennismaking met het recente boekenaanbod staat op het programma.
- c. Iedereen Leest begeleidt de deelnemende scholen bij het realiseren van een uitnodigende leesomgeving in elke klas en op school. Deze begeleiding kan verschillende vormen aannemen, gaande van advies op maat voor de school en de leerkrachten, online tips, workshops rond visievorming of het aanreiken van werkvormen, instrumenten enz.
- d. Iedereen Leest zorgt samen met CANON Cultuurcel voor een interessante programmatie op de netwerkdagen 'Lezen op School'. Deelname is gratis voor leerkrachten.
- e. Een gezamenlijke slotdag met informatie- en ervaringsuitwisseling tussen de 20 scholen en de betrokken lokale bibliotheken.
- f. Iedereen Leest voorziet een vaste contactpersoon/aanspreekpunt voor de scholen tijdens de duur van het traject.
- g. Iedereen Leest documenteert de trajecten. Foto- en filmverslagen behoren tot de mogelijkheden.